

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่

Factors Influencing the Development of Livable Cities of Local Administrative Organizations in Chiang Mai Province

ธวัช ชัยแก้ว¹, ทวี แจ่มจำรัส², สำเนียง มณีฉาย³, และ ไพรพร แสงจันทร์⁴
Tawach Chikaew¹, Tawee Jamjumrus², Samnieng Maneechai³ and Praiaporn Saengchan⁴

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, Email: Tawach.Chi@outlook.co.th

Received: 2023-6-20; Revised: 2024-3-29; Accepted: 2024-3-30

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสำคัญการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก ประกอบด้วย นายก อบจ.เชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่ นายกเทศบาล นายก อบต. และ ตัวแทนภาคประชาชน รวมทั้งสิ้น 17 คนและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนโยบายของภาครัฐ และภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก 2) นโยบายของภาครัฐมีอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเสริมสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามลำดับ และ 3) แนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่มีลักษณะเป็นภาพแผนภูมิประกอบด้วย นโยบายของภาครัฐที่มีอิทธิพลรวมมากที่สุด เป็นฐานผลึกต้น

อยู่ล่างสุด มีการเสริมสร้างแรงจูงใจ และภาวะผู้นำของผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ตรงกลาง และการมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยส่งเสริมอยู่ในระดับบน

คำสำคัญ: การพัฒนาเมืองน่าอยู่, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, เชียงใหม่

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the importance level of livable city development of local administrative organizations in Chiang Mai Province. Leadership of local administrative organization administrators Government policy Motivation enhancement and public participation 2) to study the causal factors of the leadership of local administrative organization executives Government policy Motivation enhancement and public participation that influences the development of livable cities of local administrative organizations in Chiang Mai Province, and 3) to present guidelines for the development of livable cities of local administrative organizations in Chiang Mai Province. This research was a mixed method research. Quantitative research has a sample group: Executives of local government organizations include provincial administrative organizations, municipalities, and sub-district administrative organizations. In Chiang Mai province, the sample size was 400. Stratified random sampling Use questionnaires to collect data. Data were analyzed using structural equation modeling. for qualitative research Data were collected using in-depth interviews, consisting of a group of local government organizations, consisting of the president of the Chiang Mai Provincial Administrative Organization and officials, the mayor of the municipality, the president of the sub-district administrative organization, and representatives of the public sector, a total of 17 people, and analyzed the data using content analysis.

The results of the research found that 1) livable city development of local administrative organizations. Motivation enhancement and public participation It is important at the highest level. As for government policy and the leadership of local administrative organization executives All are important at a high level. 2) Government policy has the greatest overall causal influence on the development of livable cities of local government organizations in Chiang Mai Province. Followed by: Motivation enhancement Leadership of local government organization executives and public participation, respectively, and 3) obtain guidelines for developing a livable city of local government organizations in Chiang Mai Province, in the form of a diagram consisting of Government policies that have the most overall influence It is the bottom pushing base. Motivation is strengthened. And the leadership of the leaders of local government organizations is in the middle, and public participation helps to help promote it at the upper level as well.

Keywords: Development of Livable Cities, Local Administrative Organizations, Local Administrative Organizations, Chiang Mai

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาความอ่อนแอของระบบนิเวศของเมืองต่าง ๆ เป็นผลพวงมาจากการเติบโตของเมืองที่ไร้ระเบียบวินัย และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างฟุ่มเฟือย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญต่อการทำลายสิ่งแวดล้อม จนเกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยรวม จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาเมือง

แนวใหม่ในเชิงพัฒนาและอุตสาหกรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาเมืองให้เป็นที่น่าอยู่ โดยเน้นให้ความสำคัญในการพัฒนาทางด้านประชากร ทรัพยากร สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของชุมชนของแต่ละพื้นที่รวมถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ทางกายภาพที่สร้างขึ้น (Built Environment) ตลอดถึงทรัพยากรด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งเป็นการนำความรู้ดั้งเดิมและวิทยาการสมัยใหม่ให้นำมาประยุกต์ใช้ผสมผสานกัน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรที่เสื่อมโทรมให้ฟื้นคืนกลับมาทดแทนใหม่ จัดให้มีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้รักหวงแหน ดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดั้งเดิมให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น แบบยั่งยืน นอกจากนี้ให้ท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพของตนเองช่วยเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อด้านต่าง ๆ ของสังคมไทยตลอดเวลา ซึ่งการจัดระเบียบใหม่ของสังคมโลกในด้านการค้าและเทคโนโลยีโดยมีกรอบกลยุทธ์เพื่อไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (ปริดี บุรณศิริ, 2560)

แนวคิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนมุ่งเน้นที่เป็นองค์รวม ยึดคนเป็นศูนย์กลาง อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนเป็นรากฐานในการพัฒนามุ่งให้เกิดความสงบ สะดวก สะอาด ปลอดภัย มีระเบียบวินัย มีเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง มีระบบบริหารที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี วิถีชีวิตที่ดี มีความสุข สำหรับการทำให้เมืองและชุมชนให้น่าอยู่ที่สำคัญต้องอาศัยพลังการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อผลักดันให้เกิดการบริหารจัดการและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ ที่มุ่งพัฒนาไกลและการบริหารจัดการเมืองและชุมชนอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีของคนไทย (ศรีนวล วิหครัตน์, 2561) อนึ่งประเทศไทยมีการริเริ่มโครงการและนโยบายการจัดการเมืองน่าอยู่-ชุมชนน่าอยู่ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543 สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในมาตรา 76 ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดกรอบนโยบายการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคม รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ และรับฟังแนวคิดความต้องการของประชาชนซึ่งอยู่ในแต่ละพื้นที่ได้มีบทบาทเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและรับผลจากการพัฒนาโดยตรง และภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 9 ซึ่งให้ความสำคัญกับการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชน และลดการกระจุกตัวของพัฒนาในกรุงเทพฯ ภาคกลาง และภาคตะวันออกไปสู่ภาคอื่น ๆ ของประเทศ ปรากฏว่าการพัฒนายังไม่สำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นใน (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้ให้ความสำคัญกับประเทศไทยต้องมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัยและเติบโตได้อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ และยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในเป้าหมาย การใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

จังหวัดเชียงใหม่ ถือได้ว่ามีเขตเมืองที่จัดเป็นเมืองใหญ่อันดับสองของประเทศไทยรองจากกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2561 กระทรวงวัฒนธรรมมีการผลักดันให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองที่น่าอยู่ที่สุดในโลก ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญกับการทำงานวัฒนธรรมในท้องถิ่นสู่ประชาชน โดยเน้นย้ำให้มีการนำมรดกทางวัฒนธรรมที่อยู่ในแต่ละภูมิภาค มาสร้างรายได้ ทั้งการท่องเที่ยว สินค้าและบริการ และสร้างสิ่งใหม่เพื่อเป็นต้นทุนในอนาคตซึ่งแต่ละจังหวัดต้องไปค้นหาเอกลักษณ์ของเมืองและสร้างแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อสร้างรายได้สู่ท้องถิ่น และพร้อมรักษาศักยภาพของเมืองเอาไว้ให้ได้ หาทางป้องกันการทำลาย ควบคู่ไปกับการพัฒนาเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ควบคู่กับการเตรียมพร้อมในการผลักดันเป็นเมืองมรดกโลก ทั้งวัดโบราณสถาน สถาปัตยกรรม ศิลปหัตถกรรม ตลอดจนอาหาร วัฒนธรรม ประเพณีที่โดดเด่น และ

ประชาสัมพันธให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองน่าอยู่ที่สุดในโลก และมีการสำรวจและทำแผนปฏิบัติการ โดยขับเคลื่อนผ่านภาคประชาสังคมให้เห็นพร้อมกันกับทุกฝ่าย (กระทรวงวัฒนธรรม, 2561)

บทบาทในการทำให้เมืองน่าอยู่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเขตปกครองพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ถือเป็นเสาหลักที่สำคัญที่สุดในการแสดงบทบาททำให้เมืองน่าอยู่ในปัจจุบันและอนาคต เพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ในทุก ๆ ด้าน ในขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น และสนับสนุนด้วยเงื่อนไขในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติเทศบาล พระราชบัญญัติกำหนดระเบียบขั้นตอนกระจายอำนาจ เป็นต้น และนอกจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตามกฎหมาย อันเป็นเงื่อนไขสำคัญที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเสาหลัก แล้วในแง่ของการเมืองถือว่าผู้บริหารและสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้มีที่มาจาก การเลือกตั้งโดยประชาชนในแต่ละเขต เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการเมืองแทนเมืองแทนประชาชนอยู่ตามระบบ (Representative Democracy) จึงมีความชอบธรรมที่จะทำหน้าที่ทำให้เมืองน่าอยู่ดังกล่าว (อรทัย ก๊กผล, 2559)

จากความสำคัญของเมืองน่าอยู่ข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะของผู้บริหารภายใต้สังกัดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองมรดกโลก ทั้งวัด โบราณสถาน สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนอาหาร วัฒนธรรม ประเพณีที่โดดเด่น มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี จึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาเมืองน่าอยู่หรือชุมชนน่าอยู่ของจังหวัดเชียงใหม่ที่ต้องอาศัยปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่” เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ในเกิดความยั่งยืนในจังหวัดเชียงใหม่มากยิ่งขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร อปท. นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร อปท. นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ มีอิทธิพลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร อปท. นโยบายของภาครัฐ มีอิทธิพลทางตรงต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจ
4. นโยบายของภาครัฐ มีอิทธิพลทางตรงต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร อปท.

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม (2560) กล่าวถึงเมืองน่าอยู่ว่าเป็นขบวนการที่ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพสังคมและพร้อมที่จะร่วมกันสรรค์สร้างสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต นิยามของเมืองน่าอยู่ควรมีสิ่งเหล่านี้ คือ 1) การจัดการมลพิษและของเสีย 2) สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน 3) มีสภาพแวดล้อมที่ดี 4) มีความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม 5) มีพื้นที่เพื่อกิจกรรมนันทนาการ 6) มีสุขภาพดี ทั้งกาย วาจาและใจ มีความปลอดภัยในชีวิต ทั้งหมดนี้ต้องเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งให้ชุมชนและองค์กรต้องมีเครือข่ายถึงกัน

ไชยยันต์ กัมปนาทแสนยากร (2561) กล่าวว่า องค์กรอนามัยโลก ได้กำหนดลักษณะของเมืองน่าอยู่ไว้ 11 ประการดังนี้ 1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและที่อยู่อาศัยสะอาดและปลอดภัย 2) ระบบนิเวศอยู่ในภาวะดุลยภาพและสามารถดำรงอยู่ในดุลยภาพนี้ได้อย่างยั่งยืน 3) ชุมชนเข้มแข็งมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบ 4) ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลกำหนดการตัดสินใจในสิ่งที่มีผลต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ของชุมชน 5) ความจำเป็นพื้นฐานต่าง ๆ มีเพียงพอสำหรับทุกคน ได้แก่ อาหาร น้ำสะอาด ที่อยู่อาศัยความปลอดภัย มีรายได้ และมีงานทำ 6) การจัดการมลพิษและของเสีย 7) เศรษฐกิจของเมืองมีความหลากหลายและมีการพัฒนารูปแบบอยู่เสมอ 8) ส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเมืองในรูปแบบของปัจเจกชนและกลุ่ม คนโดยผ่านทางมรดกทางวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิต 9) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน 10) ระบบบริการสาธารณสุขและดูแลผู้เจ็บป่วยที่เหมาะสม เข้าถึงบริการได้ทุกคน และ 11) ประชาชนมีสภาวะสุขภาพดี มีการเจ็บป่วยน้อย

สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาเมืองเพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยสร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมให้ น้อยที่สุด มีการวางแผนพัฒนาบนฐานศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมิณีเวศ มีความสามารถในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจบนฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความจำเป็นประกอบด้วย 4 ตัวแปรสังเกต คือ 1) ด้านการจัดการมลพิษและของเสีย 2) ด้านทัศนียภาพของสิ่งแวดล้อม 3) ด้านสถานที่เพื่อสันทนาการ และ 4) ด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น

ความเป็นผู้นำเป็นหน้าที่หนึ่งในหลาย ๆ หน้าที่ของผู้บริหาร ซึ่งความเป็นผู้นำกับ ผู้บริหารจึงแตกต่างกัน ซึ่งบุคคลได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ดังนี้

Quinn (2013) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำว่าหมายถึงพฤติกรรมหรือบทบาทการนำที่แสดงออกมาอย่างซับซ้อนหลายแนวทางพร้อมกันที่สามารถนำองค์กรให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐ

David (2019) กล่าวว่า นโยบายของภาครัฐ หมายถึง อำนาจในการจัดสรรค่านิยมของสังคมทั้งหมด และผู้ที่มีอำนาจในการจัดสรร คือ รัฐบาลมีการกำหนดนโยบาย ในการกำหนดกฎหมาย การสนับสนุนงบประมาณ การบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนควบคุมกำกับดูแลโครงการสาธารณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างแรงจูงใจ

การรักษาวัฒนธรรม การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ และการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ เพราะเป็นสิ่งช่วยให้คนไปถึงซึ่งจุดประสงค์ที่มีข้อตกลงกับรางวัลที่ได้รับ (Chruden & Sherman, 1986)

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

Keith (1972) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

Reeder, (1998) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

Erwin, (1976) กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้บุคคล กลุ่มคนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนา วางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ และติดตามประเมินผล

United Nations (1992) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการในการพัฒนา การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านตัดสินใจเพื่อเป้าหมายของสังคมและการจัดการทรัพยากรเพื่อ ให้บรรลุเป้าหมาย 2) แผนการหรือโครงการต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ

สามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วม เป็นการให้ความสนใจและตกลงที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมโดยความสมัครใจ ในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อกัน และระหว่างกลุ่มต่อกัน ซึ่งผลของความเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นพฤติกรรมการณ์ร่วมกันของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในลักษณะร่วมการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อดำเนินกิจกรรมในชุมชน ร่วมติดตามและประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์ ในอันที่จะมุ่งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองหรือสังคม โดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรด้วยความสมัครใจมิได้ถูกบังคับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 840 คน (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2564) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคแบบจำลองสมการโครงสร้าง ในการวิเคราะห์ ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับเทคนิคนี้ควรมีขนาดใหญ่ เนื่องจากจะมีโอกาสให้ตัวแปรมีการแจกแจงแบบปกติมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กกว่าโดย Grace (2008) เสนอว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควรมีประมาณ 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตทั้งสิ้น 20 ตัวแปร ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 400 ตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling)

2. เชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ 1) กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกองค์กรปกครองส่วนจังหวัดเชียงใหม่และเจ้าหน้าที่ จำนวน 3 คน นายกเทศบาล จำนวน 3 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งสิ้น 17 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลกลยุทธ์การบริหารธุรกิจ นโยบายของภาครัฐ การจัดการแรงงาน การบริหารวัสดุและอุปกรณ์ และความสำเร็จของ

ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีการตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยผ่านเกณฑ์ด้วยค่า 0.50-1.00 ทุกข้อคำถาม หลักจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.952 -0.976 จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอ้างอิง (Inferential) ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวัดความตรง (Validity) ด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Source of Data) สำหรับความเชื่อมั่น (Reliability) ได้พิจารณาถึงแหล่งข้อมูลว่ามีความน่าเชื่อถือได้ (Credibility) การพึ่งพิงกับเกณฑ์อื่น ๆ (Dependability) การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) และการไม่ลำเอียง (Bias) โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก นำมาถอดเทปเพื่อให้ได้บทสรุปของข้อคำถามในการสัมภาษณ์

3. การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed Method) โดยนำผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ค่าอิทธิพลรวม มีค่าน้อยเรียงลำดับที่เป็นจุดอ่อนของการวิจัยเชิงปริมาณ นำไปเป็นหัวข้อสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อเป็นการปิดจุดอ่อนและยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ ให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

1. ระดับความสำคัญการพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	\bar{x}	SD	ลำดับที่	ระดับ ความสำคัญ
การพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LCDP)	4.33	0.50	3	มากที่สุด
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEAD)	4.06	0.48	2	มาก
นโยบายของภาครัฐ (STPO)	4.18	0.58	4	มาก
การเสริมสร้างแรงจูงใจ (MOTI)	4.22	0.58	5	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART)	4.21	0.48	1	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LCDP) มีระดับความสำคัญมากที่สุด (\bar{x} = 4.33) จัดเป็นลำดับ 1 นอกนั้น การเสริมสร้างแรงจูงใจ (MOTI) การมีส่วนร่วมของประชาชน (PART) โครงการส่งเสริมในการพัฒนา (DEPP) นโยบายของภาครัฐ (STPO) และภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEAD) ก็มีระดับความสำคัญอยู่ระดับมาก และมากที่สุด โดยจัดเป็นลำดับ 2,3,4 และ 5 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงกันตามลำดับ \bar{x} =4.22, 4.21, 4.18, และ 4.06

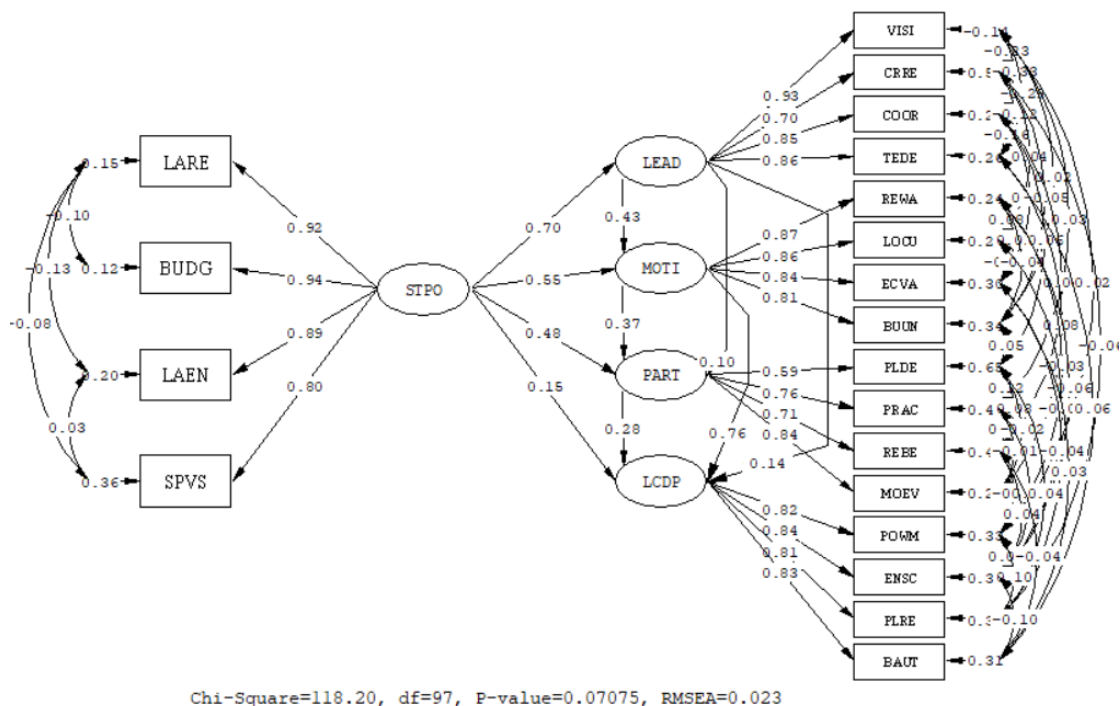
2. ปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 2 แสดงค่าการผ่านเกณฑ์มาตรฐานของแบบจำลองทางเลือก

รายการ	ค่าสถิติ	แบบจำลองตาม สมมติฐาน	แบบจำลอง ทางเลือก
1. Chi-square (χ^2)	*ต่ำใกล้ 0 *เท่ากับ df	581.52 160	118.20 97
Relative Chi-square	ผลหาร(χ^2 /df) < 2.00	3.63	1.22
2. GFI	> 0.90	0.87	0.97
3. AGFI	> 0.90	0.83	0.94
4. RMR	เข้าใกล้ 0.00	0.014	0.006
5. RMSEA	< 0.05	0.081	0.023
6. CFI	*0.00-1.00	0.98	1.00
7. CN	> 200	138.02	415.86

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าของแบบจำลองทางเลือกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าผ่านเกณฑ์ทุกค่า

ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองตามสมการโครงสร้างที่เป็นการจำลองทางเลือกที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักจากปรับค่าต่าง ๆ ของโมเดลแล้ว

ภาพที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์แบบทางเลือก (standardized solution)

จากภาพที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝง และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรประจักษ์มีค่าในเชิงบวกทุกตัว

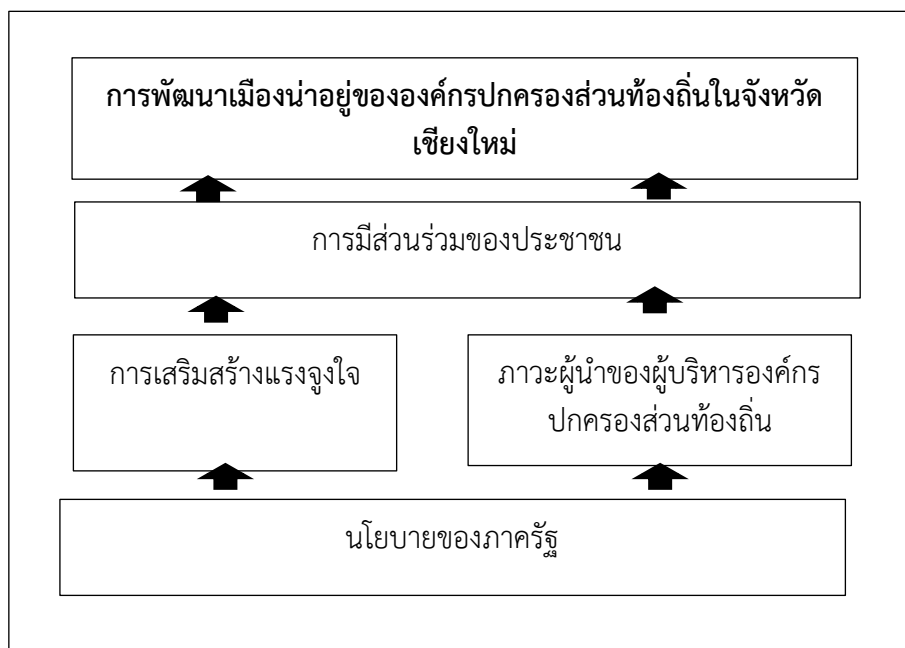
ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติ ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (DE) ทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรแฝงจากค่า Beta และ Gamma

ตัวแปรตาม	ความสัมพันธ์	ตัวแปรอิสระ				
		STPO	LEAD	MOTI	PART	LCDP
LEAD	DE	0.70**	N/A	N/A	N/A	N/A
	IE	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.70**	N/A	N/A	N/A	N/A
MOTI	DE	0.55**	0.43**	N/A	N/A	N/A
	IE	0.30**	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.85**	0.43**	N/A	N/A	N/A
PART	DE	0.48**	0.10*	0.37**	N/A	N/A
	IE	0.39**	0.16**	N/A	N/A	N/A
	TE	0.87**	0.26**	0.37**	N/A	N/A
LCDP	DE	0.15*	0.14*	0.76**	0.28*	N/A
	IE	0.80**	0.40**	0.10*	N/A	N/A
	TE	0.95**	0.54**	0.86**	0.28*	N/A

Chi-Square= 118.20, df=97 p-value = 0.701, GFI=0.97, AGFI=0.94, RMR=0.006, RMSEA=0.023, CFI=1.00, CN=415.86

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อทางการพัฒนาสภาเด็กเพื่อชุมชนเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ (CHCD) เรียงตามลำดับ 1 คือ นโยบายของภาครัฐ (STPO) มีค่า 0.91 ลำดับ 2 คือ โครงการส่งเสริมในการพัฒนา (DEPP) มีค่า 0.89 ลำดับ 3 คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEAD) มีค่า 0.51 และลำดับที่ 4 คือการมีส่วนร่วมของภาคสังคม (SOSP) มีค่า 0.22 ทั้งหมดที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

3. นำเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 3 ภาพแผนภูมิแนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่

จากภาพที่ 3 พบว่า ภาพแผนภูมิทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะดังแผนภูมิภาพประกอบด้วยนโยบายของภาครัฐ ที่มีอิทธิพลรวมมากที่สุดเป็นฐานผลักดันอยู่ล่างสุด การเสริมสร้างแรงจูงใจและภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ตรงกลาง

และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมอยู่ในระดับบนด้วย ทั้งนี้การกำหนดภาพแผนภูมิได้จากอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงทุกตัวที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อกัน

อภิปรายผล

1. ระดับความสำคัญการพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า การพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนโยบายของภาครัฐ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านทัศนียภาพของสิ่งแวดล้อม การจัดการมลพิษและของเสีย สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสถานที่เพื่อนันทนาการ การพัฒนา ปรับปรุง ลานกิจกรรม เพื่อให้ประชาชน นิสิตนักศึกษา เข้าไปทำกิจกรรมร่วมกัน และการพัฒนาระบบน้ำปะปา เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้น้ำของประชาชน ในแต่ละชุมชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระมหาสมศักดิ์ ธีรวิโส (แหวนคำ) (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทสู่ความยั่งยืน ในอำเภอเชียงคำจังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทสู่ความยั่งยืน ในอำเภอเชียงคำจังหวัดพะเยา ควรมุ่งเน้นการจัดการมลพิษและของเสีย ทัศนียภาพของสิ่งแวดล้อม สถานที่เพื่อนันทนาการ และสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Sasanpour (2019) ได้ศึกษาเรื่องโมเดลการพัฒนาเมืองนำอยู่ ก้าวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเมืองนำอยู่ ก้าวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการจัดการมลพิษและของเสีย ทัศนียภาพของสิ่งแวดล้อม สถานที่เพื่อนันทนาการ และสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

2. ปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของภาครัฐ การเสริมสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อทางการพัฒนาสภาพเด็กเพื่อชุมชนเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่คือ นโยบายของภาครัฐ ตามด้วย โครงการส่งเสริมในการพัฒนา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมของภาคสังคม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการ การสนับสนุนงบประมาณ การบังคับใช้กฎหมาย การควบคุมกำกับดูแล จะทำให้ส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มงคล สะเทิงรัมย์ (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลหันทนงามอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลหันทนงามอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูควรได้รับการสนับสนุนนโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการ การสนับสนุนงบประมาณ การบังคับใช้กฎหมาย และการควบคุมกำกับดูแล และสอดคล้องกับการวิจัยของ Reiner, and Rouse, (2019) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพึ่งพาของ ภาวะผู้นำ นโยบายภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนและความยั่งยืนของเมืองนำอยู่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ นโยบายภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอิทธิพลความยั่งยืนของเมืองนำอยู่ และยังพบว่าหน่วยงานภาครัฐ ควรมีการปรับปรุงกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การสนับสนุนงบประมาณ และการควบคุมกำกับดูแล เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

3. แนวทางการพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การกำหนดนโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองนำอยู่เพิ่มขึ้น ถ้านโยบายของภาครัฐมีการส่งเสริมสนับสนุนต่อไปเรื่อย ๆ ทั้งการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบการ การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองนำอยู่ การควบคุมกำกับดูแล และบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดกับผู้ที่กระทำความผิดอันจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่สาธารณะ ย่อมส่งผลต่อทางการพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชูลีรัตน์ เจริญพร (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน และของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรวิชาชีพในพื้นที่ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น ยังต้องการสนับสนุนความต่อเนื่อง รวมทั้งการผลักดันให้มีนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพยังต้องเป็นประเด็นร่วมผลักดันของพื้นที่ เพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนในการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพต่อไป ดังนั้นต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้มีเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติ การได้รับประโยชน์ และการติดตามประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายในการติดตามโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างต่อเนื่อง มีการประเมินความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาเมืองน่าอยู่ ตรวจสอบความโปร่งใสของการใช้งบประมาณในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ และต้องติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่
2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองน่าอยู่ มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมทางด้านการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ ทันท่วงที สถานการณ์อยู่เสมอ มีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ที่ชัดเจน และควรมีวิสัยทัศน์ในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีภาวะการตัดสินใจที่ตีมากยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมและกำหนดนโยบายในการพัฒนาทัศนียภาพทางสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่ที่รับผิดชอบ จัดให้เจ้าหน้าที่มีการพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางสิ่งแวดล้อมให้ดูสวยงาม รวมทั้งมีการออกแบบทัศนียภาพทางสิ่งแวดล้อมให้มีความร่มรื่น และควรมีการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ทัศนียภาพสิ่งแวดล้อมสวยงาม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐโดยเฉพาะที่มีอิทธิพลต่อทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ในประเด็นการแก้ไขกฎหมายและระเบียบการเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ อาทิเช่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่มากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม .(2561). *เชียงใหม่เมืองน่าอยู่*. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- ชูลีรัตน์ เจริญพร. (2560). “เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(ฉบับพิเศษ), 1-13.
- ไชยยันต์ กัมปนาทแสนยากร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน. *วารสารรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 2(10), 19 -35.

- ปรีดี บุณศิริ. (2560). เมืองน่าอยู่. *วารสารคณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 3(10), 9- 25.
- พระมหาสมศักดิ์ ธีรวโส (แหวนคำ). (2561). กระบวนการพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทสู่ความยั่งยืน ในอำเภอ เชียงคำจังหวัดพะเยา. *วารสารรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 2(10), 19 -35.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (2560). *การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษเพื่อสังคมไทยและสังคมโลก*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- มงคล สะเทิงรัมย์. (2564.) การพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหันนางามอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. *Journal of Roi Kaensarn Academ*, 6(8), 108-120.
- ศรีนวล วิหครัตน์. (2561). การดำเนินการพัฒนาในด้านเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอ เมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 9(2), 12- 22.
- ศุภย์ วิจัยกสิกรไทย. (2564). *Health & Wellness Business*. ค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2567, จาก <https://www.kasikornbank.com/th/business/sme/KSMEKnowledge/k-sme-inspired/Inspired/January%20-%20March%202015.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อรรถัย กักพล. (2559). Urbanization เมื่อ “เมือง” กลายเป็นโจทย์ของการบริหารจัดการท้องถิ่น สมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า
- Cruden, H. J. & Sherman, A.W. (1968). *Personnel Management* (3rd ed). Cincinnati: South western.
- Davis, k. (1972). *Human Behavior of World – Man Ralations and Organization Behavior*. New York: Mc Graw-Hill.
- Erwin, W. (1976). *Participation Management: Concept Theory and Implementation*. Atlanta G.: Georgia State University.
- Quinn. (2003). *Diagnosing and Changing Organizational Culture: Based on the Competing Values Framework*. New York: Addison Wesley.
- Reeder, W. William. (1998). *Some Aspects of the Informal Social Participation of Farm Families in New York State*. New York: Cornell University.
- Reiner, M., & Rouse, D. (2019). Dependency model: Reliable infrastructure and the resilient, sustainable, and livable city. *Sustainable and Resilient Infrastructure*, 3(3), 103-108.
- Sasanpour, F. (2019). Livable city one step towards sustainable development. *Journal of Contemporary Urban Affairs*, 1(3), 13-17.
- United Nations. (1992). *United nations conference on environment & development: AGENDA 21, held at rio de janerio, Brazil from 3-14 June*. Rio de Janerio: United Nations.